

ТУМАНДА ПАВЛОВНИЯ ДАРАХТИНИ ЕТИШТИРИШ БҮЙИЧА КЛАСТЕР ТАШКИЛ ЭТИЛАДИ

Наинки атроф-муҳит мусаффолигини таъминлаш, балки ҳар бир инсоннинг фаровон ҳаёт кечиришида дов-дараҳтларнинг ўрни бекиёс. Аждодларимизга бошпана, озиқ-овқат манбаи, кийим-кечак ва ҳимоя воситаси сифатида беминнат хизмат қилиб келган бу табиий ресурс бугун қурилиш ва полиграфия маҳсулоти, дори-дармон, косметика, қўйингки, турмуш тарзимизнинг барча соҳасида хом ашё манбаидир.

Ушбу бебаҳо табиат инъомидан иқтисодиёт тармоқларида унумли фойдаланишда дараҳтларнинг янги турларини маданийлаштириш, кўпайтириш, уларнинг хусусиятларини кашф этиш муҳим ўрин тутади. Шаҳар ва қишлоқларимизда бўй чўзиб турган нодир экзотик дараҳтлар, ёғоч маҳсулотлари таъминотидаги сифат ўзгаришлари, илм-фан фидойиларининг бу борадаги изланишлари Президентимиз раҳнамолигида инновацион фаолият ҳар томонлама қўллаб-қувватланаётганинг амалдаги тасдиғидир.

Асосан мебель маҳсулотлари ишлаб чиқаришга ихтисослашган “Водий трейд” корхонаси номи нафақат Фарғонада, балки мамлакатимиз миқёсида ҳам танилиб улгурган. Корхона раҳбари Толибжон Юнусов ғайратли, интилувчан ва креатив фикрловчи тадбиркор сифатида туманда павловния дараҳти етиштиришни бошлади. Дастваб ҳорижий ҳамкорлардан 10 минг туп ниҳолча сотиб олиб, ҳозирда уларни 1 гектарлик майдонда парвариш қилмоқда. Хўш, мазкур дараҳт нимаси билан аҳамиятли?

- Мамлакатимизда сўнги 5-6 йилда павловнияга қизиқиш ниҳоятда ортди, - дейди биз билан сұхбатда “Водий трейд” корхонаси иш бошқарувчиси Азизбек Мамадалиев. - Бу дараҳт Ер шарида мавжуд дараҳтлардан нафақат энг тез ўсиши билан ажралиб туради, балки хаёлий гўзаллик кашф этиб гуллаши, қимматли ёғоч, асал, биомасса манбаи экани билан ҳам қадрланади, у манзарали дараҳт сифатида истироҳат боғлари, хиёбонларни безайди. Биз павловнияни етиштиришни йўлга қўйиш билан, аввало, ёғоч маҳсулотларига бўлган ички талабни қондиришга ва ундан ўз ишлаб чиқаришимизда кенг фойдаланишга, демакки, маҳсулотларимиз тан нархини арzonлаштиришга эришмоқчимиз. Бу ташаббусимиз туманимиз ҳокими Алибек Турсунов томонидан қўллаб-қувватланди ва у киши мазкур соҳада кластер тизимини жорий этиш таклифини илгари сурди. Бунинг учун бизга биолаборатория биноси қуришга, иссиқхона барпо этиш ҳамда кўчатларни табиий шароитда парвариш қилишга етарли миқдорда ер майдони ажратиладиган бўлди. Насиб қилса, туманимиз ҳокимининг ёрдами билан бу ишга тез орада киришамиз.

Маълумотларга қараганда, павловния дараҳти касалликларга ва ҳашаротларга юқори даражада чидамли ва жуда тез ўсади. Дараҳтнинг айрим навлари ёзда ҳаво ҳарорати 42 даражада иссиқни ташкил этганида, қишида эса 20 даражали совуқда ва 63 кун ёғингарчилик кузатилмаган шароитларда ҳам нормал ривожланиши аниқланган.

- Павловния ва терак дараҳтларини ўзаро қиёслаш умуман нотўғри, - дейди А. Мамадалиев. - Павловния ёғочи теракнидан анча қиммат ва ундан деярли ҳамма нарса - мебелдан бошлаб, мусиқий асбобларгача ясаш мумкин, терак ёғочининг сифати паст ва ундан асосан томни ёпишда таянч ёғоч ёки ёғоч қутилар ясашда фойдаланилади. Павловния ёғочи дунё бозорида қарағай ёғочидан икки марта қиммат - 1 м³ ҳажмдаги ана шундай ёғоч маҳсулоти 800 АҚШ долларидан зиёдроқ нархда баҳоланади. Агар павловния етиштириш бўйича кластер ташкилланса, туманимиз ҳокимининг алоҳида таъкидлашича, экин ерларининг биологик ҳолати сезиларли даражада яхшиланишига, чорва ҳайвонларини микроэлементларга бой бўлган озуқа билан таъминлашга, саноат ва ишлаб чиқаришнинг бошқа турлари ривожланишига ҳамда энг муҳими, алоҳи саломатлигини муҳофаза қилишга улкан ҳисса қўшган бўламиз. Сабаби, павловниянинг барги ва гулларини бронхит, йўтал каби касалликларни даволашда қўллаш мумкин. Меваси қон босимини пасайтиришга ёрдамлашади. Гулларининг хушбўйлиги атирупа ишлаб чиқарувчиларнинг диққатини тортмоқда.

Бундан ташқари, павловния енгил, шаффоф ва хушбўй асали билан ҳам ном қозонган. Бир неча ойлик гуллаш мавсумида битта асалари оиласи 10-15 килограмм нектар йиғиши мумкин. Бу асал хуштаъмлиги баробарида, ўпка ва нафас олиш тизимлари касалликларини даволашда, ўт копи, жигар ва овқат ҳазм қилиш аъзолари ишлашини яхшилашда катта аҳамиятга эга экани тўғрисида маълумотлар бор.

Мухтасар айтганда, “Водий трейд” корхонаси павловния етиштириш орқали келгусида қишлоқ

хўжалигини биомасса, биоўғит, озуқа, асал, мебель саноатини ёғоч ва пардозлаш материалари, атроф-муҳит соғлигини таъминлашни, шаҳар ва қишлоқларимиз чиройига чирой қўшишни мақсад қилмоқда.

Бағдод тумани ҳокимлиги

Ахборот хизмати.

2019-11-13 22:01:39